

Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmik allannguinnissaq pillugu eqikkaaneq

Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsit 1986-meersuuvoq, 2005-imilu kingullermik annertuumik nutarsarneqarluni. Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit inatsit 2005-imiit 25-riarlugu allanngortinneqarpoq. Taamaattumik 2019-imi Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoq kissaateqarpoq, inatsit aaqqissuunneqassasoq, Kalaallit Nunaani suliffeqarnermut tulluarsakkamik, Danmarkimi sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmut atuuttumut naligiissinneqarluni.

Kalaallit Nunaani sullivimmi avatangiisit pillugit inatsit, inatsisaavoq toqqammaviusoq - Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi – danskit sullivimmi avatangiisit pillugit inatsisaannut assersuunneqarluarsinnaasoq. Inatsit tunngaviusutut inatsisaanera ilaatigut isumaqarpoq, inatsimmi aalajangersakkat amerlasuut pisinnaatitsinnermut aalajangersagaasut, suliffeqarnermut ministeri suliassaarfik aalajangersimasoq nalunaarusiornikkut erseqqarinnerusumik malittarisassiorsinnaatillugu. Taamaalilluni aamma aalajangersakkat amerlasuut pineqarput, inatsisissatut siunnersuummi matumani siunnersuutigineqartut.

Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi assersuutissaqarpoq, nalunaarutini malittarisassiorortoqarmat danskit malillugit, kisianni tamatumunnga pisinnaatitsinnermut tunngavissani piviusuni Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi suli erseqqarinnerusinnaagaluartut. Inatsisissatut siunnersuummi matumani tamanna malittarisassiornikkut iluarsiviginierneqarnera siunertarineqarpoq makkununga:

- Ikiueqqaarneq
- Inunnik timikkut tarnikkullu atukkanut ulorianartorsiortitsisumik sulisitsineq
- Kisimiilluni sulineq
- Suliffeqarfiup ilusilersorneqarnera
- Inunnut illersuutitut, sulinermilu immikkut atisanut aningaasartuutit

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi allannguutit pingaaruteqartut makkuupput:

Sullivimmi tarnikkut avatangiisit ukkatarineqarnera patajaallisarlugi, inatsisip aalajangersagaani siunertatut erseqqissarneqarnissaa, sullivimmi avatangiisit pillugit timikkut aamma tarnikkut inatsimmi ilaanissaat. Sulinerup avataani suliffimmut atassuteqartumik nakuusertoqarnermut, suliffeqarnermut ministeri malittarisassaliorsinnaavoq, aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sulisitsisumit akuerineqanngitsumik sulisunik eqimattanik oqaloqateqarnissamut periarfissaqalerluni.

Suliffeqarfimmi isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit sulinermi malittarisassanik nutarterineq. Allannguutissatut siunnersuutaapput ilaatigut suliffeqarfiit mikisut isumannaallisaanermik aaqqissuussaqaarfiumngitsumi, suleqatigiinnerup patajaallisarneqarnissaa, suliffeqarfinnilu isumannaallisaanermut aaqqissuussaaffeqartuni sullivimmi avatangiisit pillugit aaqqissuussinnermut tunngatillugu eqaannerusumik malittarisassiormissaq.

Inatsisitigut pisussaaffik sullivimmik nalilersuinnermut (APV) atatillugu suliffeqarfiup sullivimmi avatangiisit pillugit ajornartorsiutaanik piitsaaliuineq sammineqarnerulissasoq, aamma napparsimaneq peqqutigalugu sulinngitsoortarneq isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit suleqatigiinnermut ilaatinneqarnissaa pillugu suliffeqarnermut ministerimut malittarisassanik aalajangiinnermut pisinnaatinnegassasoq, napparsimaneq peqqutigalugu sulinngitsoortarnerup appartinniarnera siunertaralugu, ilanngullugu napparsimaneq peqqutigalugu sulinngitsoortarnerup APV-mut ilaatinneqarnissaa.

Piumassutsiminnik sulinerit aalajangersimasut suliffeqarfiup isumannaallisaaneq peqqinnissarlu pillugit sulinerani sullivimmillu naliliinnermut malittarisassani ilaatinneqassanngillat.

Sulisitsisut sanaartorfinni suliaqartitsisut, sanaartortitsisorlu suleqatigiinnissaat pisinnaatitsinermullu aalajangersakkami suliffeqarnermut ministeri ersarinnerusumik malittarisassiorsinnaasoq.

Atortussiananut atortunullu tunngatillugu suliffeqarnermut ministeri piumasaqaateqarnissaanut pisinnaatitsissut.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup qisuariarnissamut periarfissaanik annertusineqarnissaanut siunnersuut, ilanngullugu isumaqatigiisummik atsioqatigiinneq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik suliassanik ingerlatsinissaa siunertaralugu nakkutilliisoqarfik oqartussanit allanit paasissutissanik pissarsiniarsinnaasoq suliaqarsinnaasorlu.

Immikkut nipangiussisussaataaneq pillugu sullivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi malittarisassanik annertunerulersitsineq.

Naammagittaalliorsinnaanermut allanguut, taamaalilluni nunatsinni suliffeqarfiit pillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiineri pillugit siunissami naammagittaalliutit, suliffeqarnermut ministerimut taarsiullugu, Sullivinni Avatangiisit pillugit Naammagittaalliortarfimmum apuunneqartassapput.

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmik unioqqutitsinermi akiliisitsinerup qaffasissusaa, 2015-mi 2019-milu pisumi qallunaat sullivinni avatangiisit pillugit inatsisaatulli qaffanneqassaaq.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkat arlaqartut atorunnaarsinneqassapput, suleriaatsikkut atorneqarunnaarneri pissutaalluni.